

گردآوری اخبار

قسمت اول

● پاول چنتلر و سیم هریس
مترجم: زهره جنابی

برخی از ایستگاه‌ها، گزارشگر ارشد درگیر سیاست‌ها و اجرای آنهاست.

وظایف و مسئولیت‌های سردبیر و مدیریت

کمک در تصمیم‌گیری برای تعیین زمان و تناوب ارائه گزارش‌ها و بولتن‌های خبری.

تعیین خط‌مشی کلی برای دستور کار (برنامه کاری) سردبیری و سیاست‌های خبری او.

وظایف و مسئولیت‌های سردبیر: -تقبل مسئولیت جزئیات کار و نیز محتوای خبرهای پخش شده.

-تصمیم‌گیری در خصوص حوزه محلی یا سراسری اخبار.

-حصول اطمینان از اینکه آیا گزارش‌های تهیه شده درست و از نظر قانونی مناسب‌اند یا خیر.

-تصمیم‌گیری درباره این موضوع که چه نوع رویدادهایی

ساختار اتاق خبر

بزرگی و یا کوچکی اتاق‌های خبر، بستگی به ایستگاه رادیویی دارد. در هر صورت، معمولاً این اتاق‌های خبری از حیث کارکنانی که مسئولیت خاص و ضروری این حوزه را ایفا می‌کنند، باهم شباهت دارند.

سردبیری خبر یا سرپرست خبر

در اتاق‌های خبر، گزارشگر ارشد مستقیماً به مدیر برنامه در رادیوی خصوصی (تجاری) و یا مدیر اجرایی در مؤسسه BBC گزارش می‌دهد. این فرد مسئولیت مدیریت و سردبیری این بخش را بر عهده دارد. در برخی از ایستگاه‌های رادیویی، تهیه عناوین مهم خبری و یا سرفصل اخبار مستلزم بررسی اخبار روزانه، از جمله گزارش خبری و شیوه اجرای آن است و در

تصویر ۱- اتاق خبر در ایستگاه‌های رادیو خصوصی Essex FM و ezBree در کرانه‌های جنوبی. توجه کنید در سمت چپ این عکس، راجر باکستون (سردبیر ورزشی)، هنوز هم ترجیح می‌دهد از ماشین تایپ دستی استفاده کند!

-تحقیق درباره پیامدهای آتی و نقطه‌نظرهای جدید.
-نوشتن مجدد و جدیدتر کردن رویدادهای خبری.
-گماشتن گزارشگر برای هر یک از رویدادهای خبری.

گزارشگر ارشد یا تهیه‌کننده خبر

این گزارشگر، هر زمان که لازم باشد به عنوان «سردبیر مجموعه گزارش‌های خبری» فعالیت خواهد کرد. اما اساساً کار او بر روی جمع‌آوری و تهیه رویدادهای جدید خبری، از مصاحبه گرفته تا ضبط شنیداری یا ضبط صدا متمرکز می‌شود. تفاوت میان حرفه‌ای‌ها و گزارشگران کم‌تجربه و تازه‌کار، که بعداً درباره آنها توضیح خواهیم داد، آن است که تولیدکننده‌ها و گزارشگران ارشد، اغلب مواقع درگیر تصمیم‌گیری درباره سیاست‌های خبری، تولید خبر و کشف دیدگاه‌های جدید خبری‌اند، تا انجام وظیفه اصلی گزارشگری. اگرچه در بعضی از اتاق‌های خبری کنونی، هنوز هم، موانع و محدودیت‌ها، مبهم و نامشخص است.

گزارشگران

گزارشگران نقش یک آتش‌نشان رادریک اتاق خبری ایفا می‌کنند. آنها حوادث و رویدادها را دنبال می‌کنند، مصاحبه انجام می‌دهند و از صحنه حادثه گزارش تهیه می‌کنند. مسئولیت اصلی این افراد، گردآوری واقعیات، به رشته تحریر درآوردن آنها و اندیشه درباره دیدگاه‌های جدید است. مهارت‌های لازم برای این شغل عبارت است از؛ شناخت این نکته که چه عواملی سبب می‌شوند یک رویداد خبری، خوب و صحیح به نظر برسد و در این میان پشتکار، سرعت و «رادیویی فکر کردن» چه اندازه اهمیت دارد. در واقع یک گزارشگر باید بداند که بهترین شیوه برای پوشش یک حادثه یا

باید پوشش خبری داده شوند و توسط چه کسانی این امر باید صورت پذیرد.

-رسیدگی به شکایات رسیده

وظایف و مسئولیت‌های مدیریت: -استخدام و جذب افراد جدید و ایجاد انگیزه در آنها
-تعریف شرح وظایف افراد

-تهیه بودجه و تنظیم فعالیت‌ها با توجه به آن

-ثابت‌اسامی خبرنگاران و گزارشگران آزاد

-بررسی و تدارک پرداخت‌ها به نمایندگان‌های خبری

-حضور داشتن در فعالیت‌های مربوط به روابط عمومی

-آموزش و تعلیم کارکنان رده‌های پایین

سردبیری گزارش‌های خبری (بولتن خبری)

وظیفه سردبیر گزارش‌های خبری این است که هر ساعت بر محتوا و نحوه گردآوری یا تنظیم گزارش‌های خبری نظارت داشته باشد. معمولاً این افراد، گزارش‌های خبری را شخصاً مطالعه می‌کنند و چند ثانیه پیش از پخش، آنها را بررسی و ارزیابی می‌کنند.

از دیگر وظایف سردبیران گزارش‌های خبری، می‌توان از موارد زیر نام برد:

-بررسی در صد پذیرش و استقبال از خبر

-بررسی آخرین و جدیدترین خبرهای اورژانس از طریق

تماس تلفنی با سرویس‌های ویژه و اورژانس.

-بررسی تطابق خط‌مشی خبری با سبک و سیاست‌های سردبیری.

-بررسی مجدد صحت، تناسب و قانونی بودن رویدادهای خبری.

رویداد خبری از طریق صدا (رادیو) چیست.

محلی فعالیت کنند، از این رو دوره‌های آموزشی خاصی را برای نیل به این منظور اختصاص داده و اجرا می‌کند.

اتاق‌های خبری تک‌خبرنگاری

در ایستگاه‌های کوچک رادیویی، تمامی مراحل را یک یادونفر انجام می‌دهند. اکثر ایستگاه‌های رادیویی آمریکایی به همین شیوه اداره می‌شوند و به نظر می‌رسد این بهترین راه برای ایستگاه‌های خصوصی رادیو در انگلستان هم باشد. در این میان اصولی‌ترین شیوه کار قدرت درک و شناخت بهترین‌ها و همچنین برخورداری از مهارت‌های مدیریت بهره‌برداری از زمان است.

تهیه‌کننده‌های خبر سراسری

در حقیقت می‌توان گفت، یک ایستگاه رادیویی محلی، بدون خبرهای محلی هیچ جذابیتی ندارد. در عین حال رویدادهای خبری آن هم، مؤید این نکته است که جهانی بسیار فراتر از این منطقه بسیار کوچک وجود دارد.

تهیه خبرهای خارجی و داخلی برای رادیوهای محلی بر عهده چندین سازمان متخصص در این زمینه است. در طول روز، بسیاری از ایستگاه‌های محلی، خبرهای خارجی و داخلی را از نمایندگی‌ها گرفته و با خبرهای محلی جمع‌آوری شده در سایت خبری، ترکیب می‌کنند. آنها در طول شب و در ساعات خلوت شبانه روز از گزارش‌های خبری زنده که این نمایندگی‌ها در اختیارشان گذارند، استفاده می‌کنند (رجوع کنید به «گزارش‌های خبری زنده» در قسمت‌های بعدی).

نمایندگی‌های خبر رادیویی، مانند همکاران خود در روزنامه‌ها، به طور ۲۴ ساعته، رویدادهای خبر سراسری و بین‌المللی (داخلی و خارجی) را به محض وقوع، ثبت و گزارش می‌کنند.

از آنجایی که رادیو، رسانه‌ای شنیداری است، این نمایندگی‌ها باید در کنار کپی گزارش اخبار، این رویدادها را به

گزارشگران/خبرنگاران دورسازانه‌ای

در برخی از مراکز BBC مخصوصاً در شهرها، خبرنگاران برای ایستگاه رادیویی محلی و همچنین ایستگاه تلویزیون منطقه‌ای فعالیت می‌کنند. آنها رویدادها و گزارش‌های خود را بر اساس یک سیستم کامپیوتر مرکزی تهیه می‌کنند که برای هر دورسازانه رادیویی محلی و تلویزیون منطقه‌ای به سهولت دریافت شود. در بعضی از مراکز، گزارشگران تلویزیونی، گزارش‌های جداگانه‌ای را صرفاً برای رادیویی محلی تهیه و تولید می‌نمایند. شرکت BBC که شدیداً به مسائل اقتصادی و همچنین مقرون به صرفه بودن برنامه‌ها توجه دارد، خواهان جذب گزارشگران چند منظوره محلی است که بتوانند هم در رادیو و هم در تلویزیون

تصویر ۲- یک اتاق خبری فعال در ایستگاه Essex رادیو BBC در چلمز فورد.

صورت شنیداری و زنده ثبت نمایند. در اینجا باید توجه داشت که ایستگاه‌های رادیویی باید از طریق ماهواره و یا خطوط زمینی با یکدیگر در ارتباط باشند. کپی اخبار به پرنترهای اتاق خبر و یا مستقیماً از طریق سیستم کامپیوتری به اتاق خبر ارسال می‌شود. صدا نیز به وسیله خطوط و یا شبکه‌های جداگانه و حتی به صورت ضبط شده بر روی نوار و یا به طریق بارگذاری شده بر روی سیستم دیسک سخت دیجیتال فرستاده می‌شود.

GNS «سرویس خبر عمومی (سراسری)» در شرکت **BBC** است. این مرکز واقعیات و رویدادهای خبری را از طریق خطوط زمینی برای ایستگاه‌های محلی رادیویی **BBC** ارسال می‌کند. این مرکز در دفتر پخش شرکت **BBC** واقع در لندن استقرار یافته و دسترسی دیگر شبکه‌ها به آن امکان‌پذیر نیست. بخش «سرویس خبر سراسری **BBC**»، تنها یک نسخه از اخبار و رویدادها را برای استفاده ایستگاه‌های محلی **BBC** ارائه می‌دهد و هیچ گزارش خبری زنده در این مرکز تولید و تهیه نمی‌شود. **IRN** مرکز خبر مستقل آزاد رادیویی است. این مرکز در سال و با آغاز کار رادیوهای خصوصی در انگلستان تأسیس شده و خدمات خود را از طریق ماهواره در اختیار اغلب ایستگاه‌های رادیویی خصوصی قرار می‌دهد. این مؤسسه خدمات جامعی را از قبیل بولتن‌های خبری آن هم به صورت «Kit» یا مجموعه گزارش خبری و همچنین سرویس‌های خبری زنده ۲۴ ساعته، در اختیار رادیوهای محلی قرار می‌دهد. رادیوهای محلی برای

استفاده از این خدمات هیچ پول نقدی نمی‌پردازند، بلکه هزینه‌های این مرکز از محل طرح (پروژه) ارتباط خبری و زمانی تأمین می‌شود؛ بدین معنا که آگهی‌های سراسری فروخته شده این مرکز، را ایستگاه‌های محلی پس از گزارش خبری صبح پخش می‌کنند.

این تبلیغات، هزینه‌های خدماتی را جبران خواهد کرد و در عین حال سهمی از سود حاصله، عاید ایستگاه‌های رادیویی محلی خواهد شد که میزان این مبلغ نیز به تعداد شنونده‌های استفاده‌کننده از رادیوی محلی بستگی دارد.

شبکه‌های مترو

کارشناسان و متخصصان شرکت مترو که زمانی مسئولیت تهیه خبرهای ترافیکی و مسافرتی را برای رادیوهای محلی بر عهده داشتند، در حال حاضر نیز تهیه و تولید این نوع خبرها را در سطح داخلی، خارجی و سراسری بر عهده دارند؛ این مرکز، فقط گزارش‌های زنده خبری را تهیه می‌کند.

تنها نمایندگی این مرکز خبری در اواخر سال، رادیو ویرجین بود، اما اکنون این مرکز در صدد است که فعالیت‌های خود را گسترش دهد. در آمریکا با شروع به کار شبکه‌های مترو، مراکز اجرایی آنها در شهرهای بزرگ، با تشکیل پایگاه‌های موقت خاصی، برای ایستگاه‌های محلی، خبرهای سفارشی،

تصویر ۳- اتاق خبری در مرکز خبر آزاد رادیویی **IRN** واقع در لندن - خیابان گری زاین

اعم از سراسری و محلی و یا هواشناسی و مسافرتی را تهیه و تولید می‌کنند. به همین دلیل، در اوایل سال، شبکه‌های خبر سراسری و خبرگزاری رویترز به کار خود یعنی تهیه و تولید برای ایستگاه‌های رادیوی محلی پایان دادند.

سیستم پذیرش خبرهای محلی

اتاق‌های خبر محلی، پیوسته موجی از رویدادهای خبر داخلی و خارجی (سراسری و بین‌المللی) را بر روی پرینترهای خود و یا از طریق اتاق‌های خبر دیجیتال و بر روی صفحه مانیتور دریافت می‌کنند. بسیاری از سیستم‌های کامپیوتری اتاق خبر، به صورت خودکار، اطلاعات دریافتی را بر روی فهرست‌های خاصی که سردبیران خبر و به منظور نمایش سریع آنها طراحی کردند، تنظیم و مرتب می‌کنند.

این گزارش‌ها به صورت شنیداری نیز هر ساعت به صورت منظم دریافت می‌شوند. برای مثال IRN (مرکز خبر آزاد رادیویی) ۲۰ دقیقه مانده به رأس هر ساعت، گزارش‌های شنیداری یا صوتی خود را دریافت می‌کند. البته باید توجه داشت که یک رویداد غیرمنتظره و تکان‌دهنده در خارج از این برنامه زمانی هم دریافت شدنی است و اغلب سردبیران گزارش‌های خبری با «آخرین اخبار» که احتمالاً در دقایق نزدیک به پخش اخبار، دریافت می‌شود، آشنایی دارند.

در اتاق خبری که با تجهیزات آنالوگ اداره می‌شود، این گزارش شنیداری بر روی دستگاه خاصی به نام لاگر، ضبط می‌شود. این دستگاه به یک وسیله ساده الکترونیکی متصل است که قبل و بعد از لحظه ارسال خبر، آن را قطع و وصل می‌کند. بدین ترتیب گزارشی که در ایستگاه محلی رادیو بر روی نوار ضبط شده به دستگاه پخش منتقل می‌شود.

می‌توان این نوار را مستقیماً بر روی ریل منتقل کرده و از انرژی همان منبع استفاده نمود. اما با در نظر گرفتن امکان پارگی و یا خدشه دار شدن نسخه اصلی، همچنان از Logger استفاده می‌شود. (تصویر ۴)

ایستگاه‌های رادیویی BBC، در استفاده از دستگاه‌های خودکار، همیشه یک قدم از دیگر ایستگاه‌ها جلوترند. به هنگام گذاشتن هر نوار، و آغاز پخش هر Logger و حتی شروع به کار هر ریل، یک سیگنال پخش می‌شود.

در اتاق خبر خودکار دیجیتال، صدا با یک وسیله حساس بر روی سیستم دیسک سخت کامپیوتر ضبط می‌شود و پس از آن، بر روی منوی صفحه کامپیوتر، دریافت و تدوین خواهد شد. از این طریق می‌توان صدا را تدوین، ذخیره و یا جابه‌جا نمود و به هنگام نیاز و برای پخش بر روی آنتن ارسال کرد.

تقویت اطلاعات، ارسال خبر

نمایندگی‌های خبر بیشتر به تقویت اخبار و اطلاعات

می‌پردازند تا تهیه و اجرای خط‌مشی‌های خبری و تهیه گزارش‌های ساده. در یک ساعت کار، چند نسخه از خبر که خلاصه‌ای از عناوین اخبار، خبرهای اقتصادی، تفریحی، فرهنگی، جدول پخش موسیقی و حتی پیش‌بینی وضع هواست، تهیه می‌شود. در عین حال ممکن است اخبار گوناگون و متنوع نیز وجود داشته باشند؛ از این اطلاعات به عنوان صندوق پستی شبکه‌ها استفاده می‌شود و شاید اطلاعات گوناگون دیگری نیز در این میان گنجانیده شود.

از جمله وظایف و مسئولیت‌های سردبیر گزارش خبری این است که باید به تمامی این اطلاعات و اخبار دسترسی پیدا کند، خواه از آنها استفاده کند، خواه پس از استفاده آنها را به شخص دیگری منتقل سازد و خواه آنها را دور بریزد.

تصویر ۴- تصویری از دستگاه لاگر

در این عکس آنابل فیشر گزارشگر ایستگاه FMEssex نشان داده شده که در حال بردن قطعه‌ای از نوار Logger در مرکز خبر آزاد رادیویی است.

گزارش‌های خبری زنده

IRN یا مرکز خبر آزاد رادیویی به طور ۲۴ ساعته در هر ساعت دو یا سه دقیقه گزارش خبری زنده تهیه و تولید می‌کند، این گزارش‌ها که از لندن ارسال و از سوی ایستگاه‌های محلی به صورت زنده پخش می‌شوند. برخی از ایستگاه‌های رادیویی خصوصی، در ابتدا از این گزارش‌های زنده استفاده می‌کنند و خبرهای محلی خود را به انتهای آنها می‌چسبانند. برخی دیگر، ترکیبی از گزارش‌های خبری رادری شبانه روز استفاده می‌کنند؛ آنها خبرهای محلی را ماهرانه با گزارش‌های دریافتی از مرکز خبر آزاد رادیویی ترکیب می‌نمایند. مشابه این خدمات در BBC مشاهده نمی‌شود.

تلویزیون شنیداری

برخی از ایستگاه‌های خصوصی، بر سر استفاده از تلویزیون شنیداری در گزارش‌های خبری رادیو با شرکت‌های تلویزیون محلی به توافق رسیده‌اند. از این طریق آنها می‌توانند در رویدادهای خبری بزرگ، بدون نیاز به فرستادن گزارشگر برای تهیه گزارش، به کیفیت خوب صدا دسترسی داشته باشند. آنها معمولاً اجازه دارند که از این امکانات به صورت غیرزنده استفاده کنند، بدین معنی که ایستگاه‌های خبر رادیویی، برنامه‌های خود را از برنامه‌های خبر تلویزیون ضبط می‌کنند؛ البته این ایستگاه‌های رادیویی، با توجه به نوع قراردادی که منعقد کرده‌اند، ممکن است مبلغی را به حساب شرکت تلویزیونی واریز کنند.

منابع خبر محلی

در اتاق‌های خبر رادیویی محلی، اخبار و اطلاعات از منابع گوناگونی دریافت می‌شود که عبارتند از:

- سرویس‌های اورژانس
- مطبوعات

- مؤسسات رفاهی و خدماتی (از قبیل شرکت‌های خصوصی برق، آب، گاز، تلفن)

- سیاستمداران و انجمن‌ها
- شنونده‌ها

- همکاران

- گروه‌های فشار

- نمایندگی‌ها و خبرنگاران آزاد

- شورشیان (مخالفان)

هنگامی که اطلاعاتی را در اختیار دارید باید بتوانید به دو سؤال پاسخ دهید، اول آنکه آیا این اطلاعات موثقند، و دوم آنکه آیا از لحاظ خبری دارای ارزشند؛ اگر جواب این دو سؤال مثبت

بود، می‌توان بر روی این اطلاعات به عنوان یک گزارش خبری مطلوب حساب کرد.

اگر پاسخ سؤال اول منفی بود، پس باید بیشتر بررسی کنید. برای مثال، هنگامی که فردی عادی، یک تصادف سخت جاده‌ای را به شما گزارش می‌کند، شما باید قبل از ارسال آن خبر بر روی آنتن، ضمن تماس با سرویس‌های اورژانس از صحت آن مطمئن شوید.

و اما اگر پاسخ سؤال دوم منفی بود، این دیگر پایان ماجراست. به هر حال، همیشه در خصوص ارتباط رویدادها با دیگر وقایع هوشیار باشید و هرگز به هنگام تصمیم‌گیری درباره این موضوع از مشورت با همکارانتان هراس نداشته باشید.

سرویس‌های اورژانس

سرویس‌های خدماتی از قبیل پلیس بندر، گروه امداد یا اورژانس، آتش‌نشانی و پلیس، پیوسته با رسانه‌ها در ارتباطند و هر دو طرف به یکدیگر نیاز دارند. اغلب اوقات اطلاعات به دست آمده از این منابع، خمیرمایه اصلی حوادث و رویدادهای دراماتیک تهیه شده در گزارش‌های خبری رادیو محلی را تشکیل می‌دهد. از آنجایی که این سازمان‌ها دولتی‌اند و خدماتشان عمومی است، گزارش فعالیت روزانه آنها باید به اطلاع همگان برسد. گاهی هم ضرورت ایجاب می‌کند که از طریق رسانه‌ها، پیام‌هایی جهت پیشگیری از وقوع جرم و جنایت به اطلاع عامه مردم برسد و یا برای جمع‌آوری شواهد و مدارک از آنها کمک گرفته شود؛ این رسانه‌ها به طور مرتب در زمان‌هایی خاصی با سرویس‌های اورژانس و خدمات تماس می‌گیرند.

در حال حاضر بسیاری از این رسانه‌ها، با ایجاد «بانک صدا» این امکان را فراهم کرده‌اند که تنها با گرفتن شماره تلفن، بتوان از آخرین گزارش‌های خبری اعلان شده به وسیله سخنگوی مطبوعات مطلع شد. بعضی اوقات برای گزارش اخبار محرمانه و اعلان هشدار، سرویس‌های اورژانس، خود با مطبوعات و رسانه‌ها تماس می‌گیرند. شما به عنوان یک خبرنگار و یا گزارشگر، سعی کنید روابط دوستانه و صمیمانه‌ای را با این سرویس‌ها برای ادامه همکاری برقرار سازید. اگر از قافله عقب ماندید (مثلاً گزارش خبری برای ایستگاه رادیویی رقیب شما ارسال شد) تلاش کنید در اسرع وقت اوضاع را به نفع خودتان تغییر دهید و برقراری مجدد ارتباط دوستانه با کارکنان و افسران این سازمان‌ها را در اولویت کارهای خود قرار دهید.

سخنگویان مطبوعات، تنها منابع موجود برای گزارش‌های خبری نیستند. برای مثال، یک اتاق خبری مطلوب رادیویی محلی، نه تنها باید به طور مرتب با سخنگویان مطبوعات در

تصویر ۵- استفاده از مطالب منتشر شده در مطبوعات

زحمت از آنها به دست می آورید، خیلی دقت کنید و مانند دیگر گزارش‌ها، جنبه قانونی آنها را نیز در نظر بگیرید.

منبع:

برگرفته از کتاب اصول ژورنالیسم در رادیو های محلی که به زودی توسط دفتر پژوهش های رادیو منتشر می شود.

تماس باشد، بلکه باید پیوسته با «بانک صدا» نیز ارتباط داشته باشد و درعین حال، به سراغ مأموران اجرایی و کارشناسان برود و درباره زمینه ایجاد بعضی از رویدادهای غیرمترقبه و استثنایی، اطلاعاتی کسب کند.

توجه داشته باشید که پلیس همیشه به قانون آزادی مطبوعات توجه نمی کند و تا آنجایی که بتواند به مطبوعات توهین هم می کند؛ پس در خصوص تمامی اطلاعاتی که با